

ВІДГУК

опонента на дисертацію Дубового Олександра Володимировича
«Формування соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи
у процесі фізичного виховання», представлену на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук за спеціальністю
13.00.07 – теорія і методика виховання

Здоров'я є якісною передумовою майбутньої самореалізації молодих людей, їх активного довголіття, успішної професійної діяльності та суспільно-політичної активності. Тому із позицій сьогодення, коли відбувається перетворення основних сфер життєдіяльності людини, дуже важливо розглядати проблему зміцнення здоров'я студентської молоді в контексті політичних, економічних, соціокультурних і інших чинників.

Соціальне здоров'я визначає здатність учнівської молоді контактувати з однолітками та дорослими в різних життєвих ситуаціях. Формування, розвиток і зміцнення соціального здоров'я є досить тривалим процесом. Його успішність пов'язана з розв'язанням багатьох різнопланових, але зведених у єдину систему питань, в яких пріоритет людини, її здоров'я є головним і вирішальним. Саме студенти спеціальної медичної групи потребують особливої уваги, оскільки саме у таких студентів досить часто спостерігається низький рівень сформованості соціального здоров'я.

Феномен соціального здоров'я був предметом дослідження багатьох учених і розглядався у кількох аспектах: філософському, медико-біологічному, соціально-педагогічному. Отже, передусім педагогічним загалом поставлено стратегічну мету – пошук шляхів удосконалення процесу збереження, зміцнення та формування здоров'я студентської молоді в цілому і кожної особистості зокрема.

Тож цілком закономірним бачиться вибір теми дисертаційного дослідження Дубового Олександра Володимировича «Формування соціального

здоров'я студентів спеціальної медичної групи у процесі фізичного виховання», що зорієнтоване на впровадження в освітній процес закладів вищої освіти інноваційних підходів до організації занять з фізичного виховання з урахуванням особливостей теоретичної, практичної та самостійної роботи студентів спеціальних медичних груп з метою підвищення рівня соціального здоров'я студентів.

Соціальне здоров'я на даний момент є не дуже дослідженим. Дуже важливо систематизувати існуючі тлумачення даного терміну у різних дисциплінах, визначити засоби оцінки рівня соціального здоров'я студентів, обґрунтувати та перевірити педагогічні умови формування соціального здоров'я саме студентів спеціальних медичних груп у закладах вищої освіти тому що сучасне суспільство вимагає від молоді не тільки професійних знань, умінь і навичок, але й в першу чергу наявність особистісних, моральних якостей професіонала, його спроможність до саморозвитку, самовдосконалення, розв'язання соціальних ситуацій, ефективного та здатність адаптуватися до нових умов суспільного життя.

Методологічна основа дослідження Дубового Олександра Володимировича забезпечила неупереджений розгляд проблеми формування соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи у процесі фізичного виховання. Вагомим науковим здобутком виконаного дослідження слід визнати обґрунтування структури та особливостей організації педагогічної роботи, спрямованої на формування необхідних педагогічних умов для розвитку інтересу студентів до підвищення рівня власного соціального здоров'я.

Достатньо чітко визначено мету, об'єкт і предмет дисертаційного дослідження. Структура дисертації обумовлена логікою проблеми і відповідає конкретним дослідницьким завданням. Логічна послідовність дослідження – від визначення філософських та методологічних засад проблеми через аналіз інтеграційних процесів до з'ясування специфіки формування соціального здоров'я студентів спеціальних медичних груп – дозволила дисертанту належним чином проаналізувати основні складові окресленої проблеми.

Осмислення проблемної ситуації дослідження Дубового О.В. здійснювалось через призму закону діалектичного протиріччя, який визначає джерелом, імпульсом розвитку системи формування здорового способу життя студентів суперечності між:

· суспільним замовленням на фахівця з високим рівнем сформованості соціального здоров'я та збереженням тенденції до погіршення соціального здоров'я серед студентської молоді, недостатнім рівнем розв'язання цієї проблеми в педагогічній теорії й практиці;

· необхідністю підвищення рівня сформованості соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи та відсутністю конкретно створених педагогічних умов формування соціального здоров'я цих студентів у процесі фізичного виховання.

У цьому сенсі дана дисертаційна робота характеризується низкою позитивних рис.

По-перше, перевагою даної роботи є намагання автора розкрити специфіку процесу організації роботи з фізичного виховання з метою покращення рівня соціального здоров'я студентів спеціального медичного відділення та розкрити характер її впливу формування здорового способу життя студентів. Термінологічний аналіз досліджуваного феномену дозволив дисертанту запропонувати визначення поняття «соціальне здоров'я студента спеціальної медичної групи».

По-друге, обрані для дослідження Дубовим О.В. методи відзначаються внутрішньою логічністю та є цілком виправданими. Структура дисертації є раціонально спланованою та дозволяє дисертанту аналізувати погляди фахівців різних наукових галузей, робити на основі цього аналізу самостійні висновки та розробити діагностичний інструментарій для оцінки рівня сформованості соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи.

Крім того, дисертант намагається ретельно обґрунтувати свої ідеї, для чого звертається до широкого кола наукової літератури – як до робіт класиків

світової педагогічної думки, так і до новітніх розробок. Отже, джерельна база дисертаційного дослідження характеризується широкою бібліографією.

В ході роботи над проблемою, дисертант, узагальнюючі досвід попередників з означеної проблеми, провів експериментальну роботу на базі закладів вищої освіти та відповідно до специфіки запропонованої тематики на кожному етапі формувального експерименту було застосовано велику кількість інтерактивних форм, методів та прийомів навчання, які сприятимуть підвищенню рівня соціального здоров'я студентів.

Основні результати дисертаційної роботи викладено 17 публікаціях, з них 5 – одноосібних; 7 статей у наукових фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному періодичному виданні та 9 у періодичних виданнях апробаційного характеру. Основні положення і результати дослідження на різних етапах виконання роботи обговорювалися наукових і науково-практичних конференціях. Це свідчить про те, що результати роботи стали надбанням широкої наукової громадськості. Зміст опублікованих праць дисертанта відображає результати дисертаційного дослідження з достатньою повнотою.

Висновки дисертаційної роботи подані здобувачем переконливо, оснащені ілюстративним матеріалом. Результати дослідження пройшли належну наукову апробацію.

Дисертаційна робота О.В.Дубового є змістовною педагогічною працею, яка здатна служити науково-методичною основою для подальших досліджень різних аспектів проблематики формування здорового способу життя студентської молоді.

Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертаційної роботи і дає адекватне уявлення про загальну характеристику та структуру роботи, послідовність виконання дослідницьких завдань, отримані здобувачем висновки, а також надає перелік наукових публікацій за темою даного дисертаційного дослідження.

Проте, поряд із безумовними досягненнями, все ж треба вказати на певні недоліки в роботі.

1. Намагаючись визначити методологічну базу дослідження, автор залучає велику кількість теоретичного матеріалу, що призводить до певної термінологічної перевантаженості дисертації.
2. На наш погляд, бажано було більш детально визначити специфіку гендерного аспекту в організації занять з фізичного виховання і мотивації на підвищення рівня соціального здоров'я у юнаків та дівчат.
3. У дисертаційній роботі належало б більш детально розкрити діяльність керівництва закладу вищої освіти щодо формування соціального здоров'я студентів у процесі фізичного виховання.
4. У підрозділі 1.3. «Діагностика стану сформованості соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи» вміщено велику кількість таблиць та діаграм, які на мій погляд доцільно було їх подати в додатках а в тексті зробити відповідне посилання.
5. При загальній стилістичній та мовній витриманості дисертаційної роботи, слід вказати, що у тексті дисертації мають місце окремі мовностилістичні та граматичні помилки (с.43, с.53, с.65, с.118, с.122, с.145, с.151), у наявності певні повтори (с.4, 51), неузгодженість у реченнях (с.5, с.36).

На завершення відзначимо, що аналізоване дисертаційне дослідження є актуальним, має теоретичне значення для розвитку педагогічної науки в галузі теорії і методики виховання, а висловлені зауваження суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації, яка є самостійним дослідженням актуальної проблематики і повністю відповідає вимогам до змісту та оформлення дисертацій.

Таким чином, можна зробити висновок, що дисертаційна робота Дубового Олександра Володимировича на тему «Формування соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи у процесі фізичного виховання», подана на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за

спеціальністю 13.00.07 – теорія і методика виховання, є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 року (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ №656 від 19.08.2015 та № 1159 від 30.12.2015).

Дисертаційна робота «Формування соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи у процесі фізичного виховання» повною мірою відповідає паспорту спеціальності, а її автор Дубовий Олександр Володимирович, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 — теорія і методика виховання.

*Кандидат педагогічних наук, доцент
Донбаської державної
машинобудівної академії*

V.V. Тимошенко

*Перший проректор, проректор
з науково-педагогічної, навчальної та
методичної роботи
Донбаської державної
машинобудівної академії*

A.M. Фесенко